

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 10 Mart 2021

Sayı: 30089

42808

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
08.03.2021

Necati TİGLİ
Giresun Milletvekili

Ülkemizde son yıllarda küresel iklim değişikliğine bağlı olarak meydana gelen doğal afetlerin, olumsuz etkilerinin artışına tanıklık ediyoruz. Yağış rejiminde meydana gelen değişiklikler, kuraklık, sel, don, dolu, fırtına, hortum gibi doğal afetler artık daha sık yaşanmaya başlamıştır.

Bu değişimden en çok etkilenen sektörlerin başında, büyük oranda dış etkenlere bağlı açık üretimin yapıldığı tarımsal üretim yer almaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde tarım sigortalarının önemi her geçen gün artmaktadır. Üreticimiz tarım sigortası yaptırarak, ürününü iklimsel değişikliklere ve doğal afetlere karşı koruyabileceği bir güvenceye kavuşmak istemektedir.

14 Haziran 2005'te kabul edilerek yaşama geçirilen Tarım Sigortaları Yasası doğrultusunda ürününü sigorta yaptıran çiftçinin birçok teminata ilişkin ödeyeceği primin yarısı, bazı teminatlardaysa daha da fazlası devlet tarafından çiftçiye geri ödenmektedir. Birçok üründe kuraklıkta primin yüzde 60'ı, don afetindeyse ödeyeceği primin yüzde 67'si devlet tarafından karşılanmaktadır.

Şubat ayı süresince mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları sebebiyle fındıkta erken tomurcuklanma görülmüş, ardından gelen soğuk hava sonucu fındık üretiminde zirai don tehdidi ortaya çıkmış olup halen bu risk devam etmektedir. Zirai don sebebiyle ürün kaybının yaşandığı yerler olduğu ifade edilmektedir.

Mevsimsel riskler ve doğal afetler kapsamında en çok hasarın görüldüğü dolayısıyla en yüksek riski barındıran ürünlerden biri olan fındıkta sigortalama oranının da oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Fındık üretiminde yaz aylarında yaşanacak kuraklık ise teminat kapsamı dışında tutulmuştur. Kuraklık sigortası kapsamı genişletilerek birçok ürün sigorta kapsamına alınmıştır. Oysa ki fındık üretiminde, özellikle şubat, mart ve nisan aylarında yaşanabilecek zirai don riski dışında, yaz mevsiminde yaşanabilecek kuraklık riski de büyük tehdit niteliği göstermektedir.

Buna ilişkin olarak:

42808

1. Arpa, yulaf, çavdar ve tritikale ürünleri 2018 yılında kuraklık teminatı kapsamı genişletilerek kuraklık sigortası kapsamına alınmıştır. Kuraklık sonucu son yıllarda fındık üretiminde ciddi kayıplar yaşanmasına rağmen kuraklığın niçin teminat kapsamına alınmadığını söyler misiniz?
2. Fındık üreticisi kuraklık sonucu yaşayacağı verim kaybını tarım sigortası dışında hangi tedbir ya da hazırlıkla önleyebilecektir?
3. Fındık üretim alanları ve üretim miktarı baz alındığında en çok hasarın görüldüğü, sigortalılık oranı da buna paralel olarak en yüksek ürünler arasında yer alan fındık üretiminde sigortalama oranı yüzde kaçtır? Ürününü sigorta yaparak teminat altına alan, ardından hasara uğrayan üretici kaybının yeterli düzeyde karşılandığını düşünmekte midir? Tarımsal üretimde sigorta teminatları ve hasar karşısında ortaya çıkan üretici memnuniyeti hakkında bakanlığınız bir çalışma yürütmekte midir?
4. Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) fındık ürünü için poliçe tanzimlerinin 11 Mart 2021 tarihinde sona erecektir. Pandemi koşulları da göz önüne alınarak fındık üreticisinin tarım sigortası priminin tümünün devlet tarafından karşılanmasını düşünür müsünüz? Tarım sigortası yaptırmak üzere sigorta şirketlerine müracaat eden tüm fındık üreticisinin herhangi bir peşin ödeme yapmaksızın primlerinin devlet tarafından ilgili sigorta şirketine ödenmesi konusunda bir karar alınabilir mi?
5. Zirai don sonucunda bu yıl ürün kaybı yaşayan kaç üreticimizin ne kadar bahçesi hasara uğramıştır? Hasar kaydı için TARSİM'e başvuran ne kadar üreticimize ne miktarda ödeme yapılacaktır?
6. Fındık üretiminde zirai don başta olmak üzere üretim kaybına uğrayan çiftçimize TARSİM kapsamında yapılan ödeme miktarını yeterli buluyor musunuz? Üreticinin sigorta teminatı dahilinde olan kayıplarının karşılanma oranının gerçek değerine oranla düşük gerçekleşmesi karşısında yeni bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?